

සසප/ ලෝසවෙඅ ගිම්හාන පාසල 2005

තෙවැනි දේශනය: බොල්ෂෙවික්වාදයේ සම්භවය හා “කල යුත්තේ කුමක් ද?”

6 වන කොටස

Lecture three: The Origins of Bolshevism and *What Is To Be Done?* Part 6

ඩේවිඩ් නෝත් විසින්
2005 සැප්තැම්බර් 12

2005 අගෝස්තු මස 14 වැනි දා සිට 20 වැනි දා දක්වා මිවිගන්හි ඇන් ආර්බර්හි දී පැවැත්වුණු සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ/ලෝසවෙඅ ගිම්හාන පාසැලෙහි දී ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියේ කර්තෘ මන්ඩල සභාපති ඩේවිඩ් නෝත් විසින් පවත්වනු ලැබූ බොල්ෂෙවික්වාදයේ සම්භවය හා “කල යුත්තේ කුමක් ද?” යන දේශනයේ හයවන කොටස යි මේ. දේශනයේ 1, 2, 3, කොටස් 2006 මාර්තු 24, 28, 30, දිනයන්හි පල කර ඇත. එම ලිපි ලේඛනාගාරය වෙතින් බාගත හැක. 4වන සහ 5වන කොටස් 2010 සැප්තැම්බර් 8-9 පලවිය. මේ දේශනය කොටස් හතකින් පල කෙරේ.

මෙය පාසැලෙහි පැවැත්වුණු තෙවැනි දේශනය යි.

විද්‍යාව සමාජය හා කම්කරු පන්තිය

මෙය අප කැඳවා ගෙන එන්නේ, පක්ෂයේ කාර්ය භාරය පිලිබඳ ලෙනින්ගේ සංකල්පය පමනක් නො ව, සමස්ත මාක්ස්වාදී ව්‍යාපෘතියේ ම යටින් දිවෙන ප්‍රධාන න්‍යායික හා දාර්ශනික ප්‍රශ්නය කරා ය. හාර්ඩිං පවසන්නේ, කම්කරුවන්ගේ සමීප අත්දැකීම් පදනම් කොට ගෙන ඔවුන්ගේ මනසෙහි ජනනය වන ප්‍රත්‍යක්ෂ ඥානයට හා මතයන්ට, සමාජ ප්‍රවර්ධනයේ නියාමයන් තුලට කීදා බැස ලබා ගත් අන්තර් ඥානයක පදනම මත වර්ධනය කෙරෙන දැනුමට වඩා නොඅඩු වලංගුතාවක් හා නීත්‍යානුකූල භාවයක් ඇති බව යි. එවිට කම්කරුවන්ට දේශපාලන පක්ෂයක් අවශ්‍ය නැත. කම්කරුවන්ට දේශපාලන පක්ෂයක් අවශ්‍ය වන්නේ, විද්‍යාවෙන් හෙලිපෙහෙලි කෙරෙන නියාම පාලිත ප්‍රවනතාවන් සමග ඔවුන්ගේ භාවිතය පෙල ගැස්වීමේ ප්‍රයත්නය සඳහා ය. මෙහි දී එක් කරුනක් පෙන්වා දීමට මට ඉඩ දෙන්න. හාර්ඩිංගේ තර්ක මත පදනම් ව යමෙකුට, සකල විද්‍යාවන්හි පැවැත්ම මුලුමනින් ම අනවශ්‍ය යැයි ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ඉඩ සැලසේ. විද්‍යාව

සිය කාර්යය ආරම්භ කරන්නේ, සමීප සංවේදනයන් සංජානනය කිරීම මගින් ප්‍රකට වන යථාර්ථය ද, විශ්ලේෂනයේ හා න්‍යායික විසුක්තිකරනයේ සංකීර්ණ වූ ද, දීර්ඝ වූ ද ක්‍රියා දාමය තුලින් විකසිත වන යථාර්ථය ද අතර වෙනසින් ය.

වෛෂයික සමාජ යථාර්ථයක් පවත්නා බැව් පිලිගන්නේ යැයි උපකල්පනය කරමින් -- (විශ්වවිද්‍යාලයීය බුද්ධිමතුන්ට නම් මෙය විශාල ප්‍රශ්නාර්ථයකි) -- අප මුහුණ දෙන සාරභූත ප්‍රශ්නය මෙසේ දැක්විය හැකි ය:

තනි තනි කම්කරුවෙකුට වේවා සමස්තයක් ලෙස කම්කරු පන්තියට වේවා තමන්ගේ සමීප අත්දැකීම්වල පදනම මත මෙම වෛෂයික යථාර්ථය වටහා ගත හැකි ද? මෙම ගැටලුව -- විශේෂයෙන් ම ඉන් වසර ගනනාවක ඇවෑමෙන් භෞතිකවාදය හා අනුභූතිවාදී විචාරය ලිවීමේ දී ලෙනින් විසින් සුවිශේෂී පරිමානයකින් අධ්‍යයනය කරන ලද්දකි. එම කෘතියේ ලෙනින් මෙසේ ලියයි: “කවර සංකීර්ණත්වයකින් හෝ යුක් සියලු සමාජ ආකෘතීන් තුල -- සහ විශේෂයෙන් ම ධනපති සමාජ ආකෘතිය තුල -- වෙසෙන මනුෂ්‍යයෝ; ස්වකීය අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය තුලින් කවර වර්ගයක සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩ නැගෙන්නේ ද, ඒවා කවර නියාමයන්ට අනුකූලව වර්ධනය වන්නේ ද, ආදිය පිලිබඳව සවිඤ්ඤානක නො වෙති. උදාහරනයක් ලෙස ගොවියෙක් සිය ධාන්‍ය විකිනීමේ දී ලෝක වෙළඳ පොලෙහි ලෝක පරිමාන ධාන්‍ය නිෂ්පාදකයන් සමග ‘අන්තර් ක්‍රියාවලිය’කට ඇතුලු වෙයි. එහෙත් හේ ඒ බැව් නො දනියි. හුවමාරුවේ පදනම මත කවර වර්ගයක සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩ නැගුනේ ද යන්න පිලිබඳ ව ද, ඔහු සවිඤ්ඤානක නො වේ. සමාජ විඤ්ඤානය සමාජ පැවැත්ම පිලිබිඹු කරයි -- ඒ මාක්ස්ගේ උගැන්වීම යි. පිලිබිඹුව පරාවර්තිතයෙහි (reflected) ආසන්න වසයෙන් සත්‍ය

පිටපතක් විය හැකි ය; එහෙත් ඒවා එකිනෙක අනන්‍ය වෙනැයි පැවසීම අමනෝඥ ය.”²⁴

“... ලෝක ආර්ථික පද්ධතියෙහි සෑම තනි නිෂ්පාදකයෙක් ම, තමන් නිෂ්පාදන තාක්ෂණයට ඒ හෝ මේ වෙනස්කම හඳුන්වා දෙන බැව් වටහා ගනී; සෑම හිමිකරුවෙක් ම තමන් අන්‍යයන් සඳහා ඇතැම් නිෂ්පාදන හුවමාරු කරන බැව් වටහා ගනියි. එහෙත් මෙම නිෂ්පාදකයන් හා හිමිකරුවන් අවබෝධ කොට නො ගන්නේ එසේ කිරීමෙන් තමන් සමාජ පැවැත්ම වෙනස් කරන බව යි. ලෝක ධනපති ආර්ථිකය තුළ ඔවුන්ගේ සියලු බෙදීම් ගැබ් කොට ගත් සියලු වෙනස්කම්වල ඓක්‍යය, මාක්ස්ලා හැත්තෑ දෙනෙකු විසින් වුව ග්‍රහනය කල නො හේ. වඩාත් ම වැදගත් දේ වන්නේ, මෙකී වෙනස්කම්වල ද ඒවායේ ඓතිහාසික වර්ධනයේ ද වෛෂයික තර්කනය එහි ප්‍රධාන හා මූලික අංගෝපාංග තුළින් හෙලිපෙහෙලි කර ගෙන තිබීම යි -- මෙහි දී වෛෂයික යන්න යෙදෙන්නේ සවිඤ්ඤානක පැවැත්ම මිනිසාගේ පැවැත්මෙන් ස්වායත්ත ව, පැවතිය හැකි හා වර්ධනය විය හැකි ය යන අර්ථයෙන් (බොග්ඩනොව් සිය ‘න්‍යාය’ මගින් බර යොදා ඇත්තේ එබඳු සොව්වම් දේ කෙරේ ය) නො ව සමාජ පැවැත්ම මහජනතාවගේ සමාජ විඤ්ඤානයෙන් ස්වායත්ත ය යන අරුතිනි. ඔබ ජීවත් ව ව්‍යාපාරයන්හි යෙදීම ද දරුවන් ලැබීම ද, භාන්ඩ නිෂ්පාදනය හා හුවමාරුව ද යන කාරණාව වෛෂයික ව අත්‍යවශ්‍ය ව වර්ධනයන් දාමයකට මුල පුරයි. එය ඔබේ සමාජ විඤ්ඤානයෙන් ස්වායත්ත වන අතර, එකී විඤ්ඤානය මගින් කිසි දිනෙක මුලුමනින් ග්‍රහනය කර නො ගන්නේ ය. මනුෂ්‍යත්වයේ ඉහල ම කර්තව්‍යය වන්නේ, ආර්ථික පරිණාමයේ (සමාජ ජීවිතයේ පරිණාමය) මෙම වෛෂයික තර්කනය යමෙකුගේ සමාජ විඤ්ඤානයට ද, සියලු ධනෝඥවර රටවල වැඩි දියුණු පන්තීන්ගේ විඤ්ඤානයට ද හැකි තාක් නිශ්චිත, පැහැදිලි හා තීරණාත්මක රටාවකට අනුයුක්ත කල හැකි පරිද්දෙන් එහි මූලිකාංගයන් තුළින් ග්‍රහනය කර ගැනීම යි.”²⁵

තමන්ගේ රැකියාව එහි අංශුමානු අවයවයක් වන්නා වූ දැවැන්ත අන්තර් සම්බන්ධිත භූගෝලීය ආර්ථික ජාලයක් පිලිබඳ ව රැකියාවන්ට යන ජනයා කොතෙක් දුරට දැන සිටිති ද? තමන්ගේ රැකියාව හෝ තමා සේවය කරන සමාගම හෝ සමග, නූතන ජාත්‍යන්තර නිෂ්පාදනයේ භාන්ඩ හා සේවා හුවමාරුවේත්, අතිශය සංකීර්ණ ක්‍රියා දාමයන්ට ඇති සම්බන්ධතාව පිලිබඳ ව වඩාත් ම බුද්ධිමත් කම්කරුවාට වුව ඇත්තේ අතිශයින් ම නොපැහැදිලි අවබෝධයකැයි උපකල්පනය කිරීම අසාධාරණ නො වේ. එමෙන් ම, අන්තර් ජාතික ධනෝඥවර මූල්‍ය අභිරහස් ද, වටිනාකම් ආරක්ෂා කිරීමේ භූගෝලීය අරමුදල්වල කාර්ය භාරය ද, ඩොලර් බිලියන දස ගුණයෙන් වටහා මූල්‍ය සම්පත් දිනපතා

අන්තර් ජාතික දේශ සීමා හරහා එහා මෙහා වීමේ රහසිගත හා බොහෝ විට (ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥයන්ට පවා) විනිවිද නො යා හැකි ආකාරයන් ද පිලිබඳ වටහා ගැනීමේ හැකියාවක් තනි කම්කරුවෙකුට නැත. නූතන ධනෝඥවර නිෂ්පාදනයේ, වාණිජ්‍යයේ හා මූල්‍යයේ යථාර්ථයන් කොතරම් සංකීර්ණ ද යත්, සංගනයන්හි ප්‍රමුඛයෝ ද දේශපාලන නායකයෝ ද ඒ පිලිබඳ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන ආයතනයන්හි විශ්ලේෂණ හා උපදෙස් මත රැඳී සිටිති. තමන් හමුවේ ඇති දත්තවල අර්ථය කුමක් ද යන්න පිලිබඳ ව ඔවුන් විවිධ මත දරන අවස්ථාවන් ඇත්තේ ස්වල්පයක් නො වේ.

එහෙත් පන්ති විඤ්ඤානය පිලිබඳ ගැටලුව වූ කලි, නූතන ආර්ථික ජීවිතයේ සංකීර්ණ ප්‍රභවය හදාරා ග්‍රහනය කොට ගැනීමේ ද එහි ස්වාමිත්වයට පත් වීමෙහි ලා ඇත්තා වූ ද නිසැක දුෂ්කරතාවන්ට වඩා ඔබ්බට විහිද යන්නකි. වඩාත් මූලික හා සාරභූත තලයක දී, තනි කම්කරුවෙකු හා ඔහුගේ හාමිපුතා ද අතර සමාජ සම්බන්ධයේ නිශ්චිත ස්වභාවය සමස්ත කම්කරු පන්තිය හා ධනෝඥවරය අතර සම්බන්ධය පසෙක තිබිය ද, සංවේදන සංජානනයේ හා සමීප අත්දැකීම්වල මට්ටමෙන් ග්‍රහනය නොකෙරෙන්නේ හා නො කල හැකි ය.

තමන් සූරා කෑමට භාජන වන බැව් ඒත්තු ගත් කම්කරුවෙකුට වුව, තමාගේ ම කටුක පුද්ගලික අත්දැකීම්වල පදනම මත, එම සූරා කෑමට යටින් පවත්නා සමාජ-ආර්ථික යන්ත්‍රණය සංජානනය නො කල හැකි ය. තව ද, සූරා කෑම පිලිබඳ සංකල්පය යනු පහසුවෙන් වටහා ගත හැක්කක් නො වේ. තමන්ට ප්‍රමාණවත් ගෙවීමක් නො කෙරේ ය යන ඉවෙන් කෙලින් ම එම සූරා කෑම පිලිබඳ සංකල්පය ව්‍යුත්පන්න කර ගැනීම ගැන කියනුම කවරේ ද? රැකියාවක් සඳහා ඉල්ලුම් කරමින් අයැදුම් පතක් පුරවන කම්කරුවා තම ශ්‍රම ශක්තිය, විකිනීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන බැව් සංජානනය නො කරයි; නැත හොත්, එම ශ්‍රම ශක්තියට පමනක් ආවේනික ගුණය වන්නේ එය මිල දී ගැනීම සඳහා ගෙවන මිලට (වැටුපට) වඩා වැඩි වටිනාකමක් උපදවීමට ඊට ඇති හැකියාව බැව් වටහා නො ගනියි. ලාභය ව්‍යුත්පන්න කෙරෙන්නේ ශ්‍රම ශක්තිය මිලට ගැනීමේ පිරිවැය හා එම ශ්‍රමය විසින් නිර්මාණය කෙරෙන වටිනාකම ද අතර වෙනසින් බව නො හඟියි.

එමෙන් ම කම්කරුවෙක් යම් නිශ්චිත මුදලක් ගෙවා වෙලඳ භාන්ඩයක් මිලට ගන්නා විට, එම ගනුදෙනුව යනු සාරභූත වසයෙන් දේවල් අතර සම්බන්ධයක් (කබායක් හෝ වෙනත් වෙලඳ භාන්ඩයක්, යම් නිශ්චිත මුදලකට මිලට ගැනීම) නො ව මිනිසුන් අතර සම්බන්ධයකැයි යන අවබෝධය ද ඔහුට නැත. මුදලේ ස්වභාවය, රූපික වටිනාකමෙහි ප්‍රකාශනය ලෙස ඓතිහාසික ව එය පැන නැංගේ කෙසේ ද සහ

නිෂ්පාදනයන් වෙලඳ භාණ්ඩ හුවමාරුවන් විශ්වමය වූ සමාජයක යටින් දිවෙන ධනපති සමාජයේ සමාජ සබඳතා සඟවා ආවරනය කිරීමට එය ක්‍රියා කරන්නේ කෙසේ ද යන්න අවබෝධ කොට ගැනීමට ඔහු පැහැදිලි ව ම අසමත් ය.

මා මේ දැන් සාකච්ඡා කල දෑ, මාක්ස්ගේ වඩාත් ම වැදගත් කෘතිය වූ ප්‍රාග්ධනයේ (කැපිටාල්) න්‍යායික-ඥානවිභාගයක පදනම ලෙස සැලකිය හැකි දැයි පිලිබඳ පොදු හැඳින්වීමක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එහි ප්‍රථම වෙනුවෙන්, අතිශය වැදගත් පලමු පරිච්ඡේදයෙහි, අවසාන කොටසෙහි දී මාක්ස් වෙලඳ භාණ්ඩ උද්දීපනය පිලිබඳ සිය න්‍යාය හඳුන්වා දෙයි. එහි දී, ධනපති සමාජය තුළ සමාජ සම්බන්ධතා ගුණිකරනය වීමේ වෛෂයික මූලාශ්‍රය එනම්, මෙම සුවිශේෂී අර්ථ ක්‍රමය තුළ මිනිසුන් අතර වන සමාජ සබඳතා දේවල් අතර සම්බන්ධතා ලෙස අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම පෙනී යන්නේ කුමක් නිසා ද යන්න, පැහැදිලි කෙරේ. දෙන ලද ඕනෑ ම වෙලඳ භාණ්ඩයක වටිනාකම වූ කලි එය නිෂ්පාදනය කිරීමෙහි දී වැය වූ මිනිස් ශ්‍රමයේ ඓක්‍යයෙහි ස්ඵටිකීකෘත ප්‍රකාශනය බැවි, සංවේදනයේ සංජානනය හා ආසන්න අත්දැකීම්වල පදනම මත කම්කරුවන්ට දැක ගත නොහැකිවූයේ මෙන් ම පෙනී යන්නේ ද නැත. වටිනාකම් ආකෘතියේ වෛෂයික සාරය සොයා ගැනීම, විද්‍යාත්මක වින්තනයේ ඓතිහාසික සන්ධිස්ථානයක් නියෝජනය කලේ ය. මෙම සොයා ගැනීම නො වන්නට, පන්ති අරගලයේ වෛෂයික සමාජ-ආර්ථික පදනම් හෝ ඒවායේ විප්ලවවාදී ඇඟවීම් හෝ වටහා ගත නො හැකි වනු ඇත.

තමන් ජීවත් වන පද්ධතියෙහි සමාජ ප්‍රතිවිපාකයන්ට කෙතෙක් අකමැති වුව ද, කම්කරුවා සිටින්නේ, එම පද්ධතියෙහි සම්භවය හෝ එහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිවිරෝධයන් හෝ එහි පැවැත්මේ ඓතිහාසික සීමාසහිත බව, තම ආසන්න අත්දැකීම්වල පදනම මත ග්‍රහනය කර ගත හැකි තත්වයක නො වේ. ධනෝත්ප්‍රේම මාදිලියේ නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිවිරෝධතා ද, ප්‍රාග්ධනය හා වැටුප් ශ්‍රමය අතර පවත්නා සූරා කෑමේ සම්බන්ධතාව ද, පන්ති අරගලයේ නො වැලැක්විය හැකි ස්වභාවය හා එහි විප්ලවවාදී ප්‍රතිවිපාක ද පිලිබඳ අවබෝධය විකසිත වූයේ සැබෑ විද්‍යාත්මක වැඩ කොටසක පදනම මත ය. එම වැඩ කොටස සමග මාක්ස්ගේ නාමය සදාකාලික ව බැඳී පවතිනු ඇත. මෙම විද්‍යාව තුලින් ලබා ගත් දැනුම සහ එම දැනුම අත් කර ගැනීමේ හා විස්තාරනය කිරීමෙහි ලා උපයෝගී වූ විශ්ලේෂන විධික්‍රමය කම්කරු පන්තියට හඳුන්වා දිය යුතු ය. විප්ලවවාදී පක්ෂයේ කර්තව්‍යය වන්නේ එය යි.

ලෙනින් ප්‍රභූවාදියෙකු නම්, විද්‍යාත්මක සත්‍යයේ ධර්මය යටතේ, බුද්ධි භීතතාවේ නිමක් නැති

රූපාකාරයන්ට එරෙහි ව සටන් කල සියල්ලන්ට එම ලේබලය ඇලවිය යුතු ය. මිනිසුන්ගේ සිත් තුළ ඇති සකල විධ අඥාන භාවයට හා කෘෂ්ණත්වයට ද සදාකාලික ව එරෙහි වීමට තමා දිවුරා ඇතැයි තෝමස් ජෙෆර්සන් නොලිවේ ද? ප්‍රභූවාදයේ වෝදනාව එල්ල කල යුත්තේ, කම්කරු පන්තියේ දේශපාලන හා සංස්කෘතික බුද්ධි ප්‍රබෝධයට අවමන් කරමින් හා ඊට එරෙහි වෙමින්, එමගින් එම පන්තිය එහි සූරා කන්නන්ගේ අනුකම්පාවට අත් හැර දමන්නවුන්ට ය.

අවසාන වසයෙන් ධනෝත්ප්‍රේම සමාජය තුළ කම්කරු පන්ති විඤ්ඤානයේ ස්වයං සිද්ධ ව ජනනය වන ආකෘතීන්ට එරෙහි ව අරගලයක් කිරීමේ අත්‍යවශ්‍යතාව පිලිබඳ ලෙනින්ගේ අවධාරනය ද, ග්‍රාම්‍ය මහජන මතය කෙරේ ඔහුගේ සතුරු භාවය ද ගැන කෙරෙන වෝදනා පිලිබඳ ව සලකා බලමු. ඒවා හැඩ ගැස්වෙන්නේ ජන මාධ්‍යයන්හි ප්‍රචාරක අංශවලින් එල්ල කෙරෙන බෝම්බ ප්‍රහාර හමුවේ වන අතර ලෙනින්ගේ ඉහත ආස්ථානයන් 'ප්‍රජාතන්ත්‍ර-විරෝධී' පමනක් නො ව 'ඒකාධිපතිවාදී' යැයි පවා කෙරෙන වෝදනාවක ස්වරූපය අත්පත් කොට ගෙන ඇත. මෙම වෝදනාවන්ට යටින් පවතින්නේ, කම්කරු පන්තියේ සැබෑ දේශපාලනික හා ඓතිහාසික අවශ්‍යතාවන් ප්‍රකාශයට පත් කල හැකි වන පරිදි වෙනස්, ධනෝත්ප්‍රේම නොවන ආකාරයක මහජන මතයක් නිර්මාණය කිරීමෙහි ලා සමාජවාදී ව්‍යාපාරය විසින් දැරුනු ප්‍රයත්නය මගින් අවුලුවන ලද්දා වූ ද, පන්ති අවශ්‍යතා හා සමාජ අගතීන් තුළ ගැඹුරට කිඳා බැස ඇත්තා වූ ද, දරාගත නොහෙන සමාජ දොම්නසක එක් ආකාරයකි.

මාක්ස්වාදී ව්‍යාපාරයේ ප්‍රයත්නයන් තුලින් ප්‍රකට වූ, කම්කරු පන්තියේ පන්ති විඤ්ඤානය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට වඩා ගැඹුරු, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යාපෘතියක් තවත් නැත. ලෙනින්ගේ විද්‍යාත්මක ව පාදක වූ වැඩ පිලිවෙල ඔහු කම්කරු පන්තිය මත 'පැටවූයේ' නැත. ඒ වෙනුවට, 1917 සිදුවීම්වලට පෙරාතුව ව සියවස් කාලකට වැඩි කාලයක් තුළ ඔහුගේ සියලු දේශපාලන වැඩ කටයුතු යොමු වූයේ, රුසියානු කම්කරු පන්තියේ වැඩි දියුණු කොටස්වල සමාජ වින්තනය, විද්‍යාවේ මට්ටමට ඉහල නැංවීමට ය. මෙම කටයුත්තෙහි දී ඔහු ද, බොල්ශෙවික් පක්ෂය ද සාර්ථක වූයේ ය. ජෝන් රීඩ් සටහන් කල පරිදි, මෙම අරමුණ ජය ගැනීමෙහි දී ලෙනින්, "අමුතු ආකාරයක ජනප්‍රිය නායකයෙක් -- තනිකර ම බුද්ධියේ මහිමය මත පදනම් වූ නායකයෙක්... දුරවබෝධ ගැඹුරු අදහස් සරල යෙදුම්වලින් පැහැදිලි කිරීමෙන් නිශ්චිත තත්වයන් විශ්ලේෂනය කිරීමෙන් ශක්තිය ඇති විශිෂ්ටතම බුද්ධිමය සාහසිකත්වය සමග සංකලනය වූ විවක්ෂන භාවයෙන් යුත් -- නායකයෙක්" නියෝජනය කලේ ය.²⁶

සමාජවාදී විඤ්ඤානය කම්කරු පන්තිය තුළට ගෙන ඒමේ අවශ්‍යතාව මුලින් ම ප්‍රකාශයට පත් කලේ ලෙනින් නො වේ. 'ස්වයං සිද්ධ සාධකය' ඔප වැඩවීම පිලිබඳ ව ආර්ථිකවාදීන් ඔහුගේ හෙලා දැකීමට ලක් වීමේ දී ඔහුගේ දැනුම නිසැක ව ම පෝෂනය වූයේ, මාක්ස්ගේ ප්‍රාග්ධනය ගැඹුරින් හැදෑරීමෙන් හා ධනවාදය, මිනිසුන් අතර තහවුරු වූ නිෂ්පාදන සම්බන්ධතාවන්ගේ පද්ධතියක් ලෙස, සුරා කෑමේ සැබෑ සමාජ-මූලක යන්ත්‍රණයන් සඟවා ලන ආකාරය අවබෝධ කොට ගැනීමෙනි. දේශපාලන චින්තකයෙකු ලෙස ලෙනින්ගේ නව්‍යතාව ප්‍රකාශයට පත් වන්නේ, කම්කරු පන්තිය තුළට සවිඤ්ඤානකත්වය හඳුන්වා දීමේ අවශ්‍යතාව පිලිබඳ ඔහුගේ අවධාරනයෙන් නො වේ -- එය එසේ යැයි යුරෝපය පුරා මාක්ස්වාදීහු පිලිගෙන සිටියහ -- එහෙත් එම නව්‍යතාව ප්‍රකට වනුයේ මෙම නියාමය

ව්‍යවහාරයට නැගීමේ දී ඔහු දැක්වූ තීරසර බව හා නොසැලෙනසුලු බවත්, ඔහු එයින් උපුටා ගත් දුරදිග යන දේශපාලන හා සංවිධානාත්මක නිගමනක් නිසා ය.

මතු සම්බන්ධයි

සටහන්

(24) **Collected Works** (එකතු කල කෘති 14 වෙලුම ප්‍රෝග්‍රස් පබ්ලිෂර්ස් 1977 පිටු 323 (අවධාරනය මුල් කෘතියේ)

(25) -එම- පිටු 325 අවධාරනය මුල් කෘතියේ

(26) **Ten Days That Shark the World** - ලොව සෙල වූ දස දවස-පෙන්ගුයින් 1977-පිටු 128